Gemeente Sittard-Geleen

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2762009

Onderwerp

Jaarstukken 2020, inclusief de jaarrekening grondexploitatie 2020

Voorstel / Beslispunten

1. De jaarstukken 2020 en de jaarrekening grondexploitatie 2020 vast te stellen.

2. Op grond van artikel 25, lid 3, van de Gemeentewet de op 8 juni 2020 door het college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen op:
   a. De jaarrekening grondexploitatie 2020.
   b. Het Ensia Assurance rapport.

3. Het resultaat uit de jaarstukken 2020 van € 3,67 mln. te bestemmen voor:
   a. Toevoeging aan de reservering coronamiddelen van € 2,13 mln. als achtervang voor het risicoprofiel corona.
   b. Afwikkeling van het resultaat Tozo 2020 van € 80.000.
   c. Afdekking van het tekort in de jaarrekening grondexploitatie 2020 van € 122.000.
   d. Storting van de verkoop niet-strategisch vastgoed van € 460.000 in de reserve incidentele taakstellingen vastgoed.
   e. Dekking van de in de begroting 2021 geraamde teruggave BTW re-integratieactiviteiten van € 260.000.
   f. Toevoeging aan de algemene reserve van € 619.000.

4. In het kader van de jaarrekening grondexploitatie 2020 in te stemmen met:
   a. Binnen de algemene reserve (aanvullend op de in 2019 geoormerkte middelen van € 596.000) een bedrag van € 79.000 te oormerken voor het eventuele verlies uit de grondexploitatie Holtum Noord III.
   b. Vaststellen van de mutaties in de voorziening BIE (bouwgrond in exploitatie), resulterend in een verhoging per ultimo 2020 ad € 1,02 mln. en onderverdeeld als volgt:
      - voorziening BIE bedrijvigheid en kantoren € 914.000
      - voorziening BIE overig € 105.000

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris mr. G.J.C. Kusters 10-6-21

5. In te stemmen met de vorming van de voorziening verplichting liquidatie Shared Service Center Zuid-Limburg voor een bedrag van € 350.000.

Samenvatting / openbare besluitenlijst

Het college van B&W heeft de jaarstukken 2020 op 8 juni vastgesteld en ingestemd met aanbieding van deze stukken aan de gemeenteraad. Tevens heeft het college kennis genomen van de goedkeurende accountantsverklaring en het accountantsverslag.

Op basis van het coalitieakkoord Samen Duurzaam en het Addendum hierop, hebben wij in 2020 verder gewerkt aan het duurzaam op orde houden van onze financiën. Dit hebben wij onder andere ingevuld door toepassing van het raadsbesluit begrotingskaders en afdekking van ons risicoprofiel conform de kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij de producten uit onze p&c-cyclus hebben wij gestuurd op sluitende jaarschijven en borging van het structureel en reëel begrotingsevenwicht. Daarnaast hebben wij de invloed van Covid-19 op onze budgetten gecompenseerd uit de ontvangen Rijkscompensatie via de steunpakketten. Voor zover de ontvangen Rijkscompensatie nog niet is ingezet, hebben wij deze middelen gereserveerd voor het compenseren toekomstige gevolgen van Covid-19.

Het jaarrekeningresultaat 2020 is ten opzichte van de actuele begroting 2020 € 3,67 mln. voordelig. Hiervan heeft een bedrag van € 1,54 mln. betrekking op onze reguliere bedrijfsvoering. Voor de bestemming van dit resultaat doen wij passend binnen onze beleidskaders een aantal voorstellen. Het resterend bedrag van 619.000 voegen wij toe aan de algemene reserve. Daarnaast hebben wij aan ontvangen Rijkscompensatie en onderuitputting als gevolg van Covid-19 een bedrag over van € 2,13 mln. Dit bedrag reserveren wij om toekomstige effecten door de pandemie op te kunnen vangen.

Het afgelopen jaar heeft de provinciaal toezichthouder het vierjaarlijks verdiepingsonderzoek naar onze financiële functie en financiële positie uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft het Provinciebestuur besloten om onze gemeente meerjarig repressief toezicht te verlenen voor de periode 2020-2023. Wij voldoen aan de voorwaarden voor repressief toezicht – met name het borgen van een structureel en reëel sluitende begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024. Kortom uit genoemd onderzoek blijkt dat onze financiële positie en functie voldoende basis biedt voor meerjarig repressief toezicht.

Toelichting voorstel

Jaarrekening 2020 op hoofdlijnen

Voor een beknopte samenvatting van de jaarstukken 2020 verwijzen wij naar de bijlage 'Jaarrekening 2020 op hoofdlijnen'. In dit document hebben wij de belangrijkste inhoudelijke en financiële resultaten van het afgelopen jaar samengevat. In de bestuurssamenvatting blikken wij per programma in vogelvlucht terug op de belangrijkste successen en resultaten van 2020. Vervolgens geven wij een toelichting op het financieel resultaat 2020. Wij gaan in op de ontwikkeling van het resultaat, ten opzichte van de begroting, en analyseren het resultaat op hoofdlijnen.

Jaarstukken 2020

De jaarstukken zijn het sluitstuk van onze P&C-cyclus 2020. In deze jaarstukken leggen we verantwoording af over het uitgevoerde beleid en de hiervoor ingezette middelen. De gerealiseerde resultaten en bestede budgetten zetten we af ten opzichte van de actuele begroting 2020. De programmabegroting 2020 vormt hiervoor het vertrekpunt. Vervolgens hebben wij in onze 4 tussentijdse rapportages de begroting waar nodig bijgesteld. Naast bijstelling van resultaten en budgetten op basis van autonome ontwikkelingen en beleidskeuzes is Covid-19 een belangrijke oorzaak geweest om onze begroting tussentijds bij te stellen. In onze tussentijdse rapportages hebben wij telkens - voor zover financieel kwantificeerbaar – de impact van Covid-19 op onze begroting inzichtelijk gemaakt. Omdat wij deze effecten opvangen uit de ontvangen Rijkscompensatie via de steunpakketten heeft Covid-19 geen invloed gehad op het begrotingssaldo.

Onderstaand lichten wij de voorstellen nader toe.

Voorstel 1 Vaststelling jaarstukken 2020 / jaarrekening 2020 grondexploitatie

Financieel resultaat jaarrekening 2020

Het jaarrekeningresultaat 2020 is € 3,67 mln. voordelig. Met andere woorden, we houden over 2020 een bedrag van € 3,67 mln. over. Dit resultaat wordt beïnvloed door de gevolgen van Covid-19. Om inzicht te geven in dit effect maken wij onderscheid in resultaten uit de reguliere bedrijfsvoering en resultaten als gevolg van Covid-19. Dit onderscheid is in onderstaande tabel weergegeven.

Specificatie resultaat jaarrekening *bedragen x € 1.000*	Begroting voor wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Resultaat 2020
Reguliere bedrijfsvoering	-	-	1.541	1.541
Covid-19	-	-	2.130	2.130
Saldo programma's	**0**	**0**	**3.671**	**3.671**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering € 1,54 mln. voordelig is. Het resultaat als gevolg van Covid-19 bedraagt € 2,13 mln. In de documenten jaarstukken 2020 / jaarrekening 2020 op hoofdlijnen hebben wij een analyse van beide resultaten naar oorzaken opgenomen. Wij merken hierbij op dat het resultaat op Covid-19 het gevolg is van het niet gelijktijdig ontvangen van Rijkscompensatie in de vorm van de steunpakketten en het besteden van deze middelen voor compensatie van nadelige Covid-19 effecten. Dit voordelig saldo heeft voornamelijk betrekking op onderuitputting als gevolg van het niet doorgaan van diverse activiteiten, alsmede een

lager gebruik van Wmo-ondersteuning. Daarnaast hebben we op basis van de decembercirculaire een derde steunpakket van het rijk ontvangen. Overigens hebben wij in onze tussentijdse rapportages al een aantal nadelige effecten als gevolg van Covid-19 verwerkt.

Addendum Tozo
Via een raadsinformatiebrief hebben wij eerder aangekondigd dat verantwoording van de Tozo plaatsvindt via de gemeente Maastricht. De controle op de jaarrekening voor het onderdeel Tozo is uitgevoerd door de controlerend accountant van de gemeente Maastricht. Wij hebben recentelijk de gecontroleerde verantwoording ontvangen. De afwijking van de definitieve Tozo cijfers ten opzichte van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening zijn opgenomen, bedraagt slechts € 80.000 nadelig. Gezien de geringe omvang is met de accountant afgesproken om de jaarrekening voor wat betreft het resultaat niet meer aan te passen. Wel hebben wij op aangeven van de accountant voor het onderdeel Tozo een herrubricering in de balans doorgevoerd. Dit leidt zowel aan de debet als creditzijde tot een correctie van € 2,1 mln. Voor gedetailleerdere informatie verwijzen wij naar de bijlage addendum Tozo jaarrekening 2020.

Bevindingen accountantscontrole
Onderstaand lichten wij de belangrijkste bevindingen uit het accountantsverslag toe. Dit verslag is als bijlage bijgevoegd. Tevens hebben wij de boardletter als bijlage bijgevoegd. In dit document rapporteert de accountant de bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde interimcontrole.

<u>Tozo</u>
Bij de toelichting op het onderdeel 'Financieel resultaat jaarrekening 2020' zijn wij ingegaan op het addendum Tozo. Gezien de geringe omvang van de correctie van € 80.000 nadelig hebben wij met de accountant afgesproken de jaarstukken op dit onderdeel niet aan te passen. Dit betekent dat de accountant dit als controleverschil zal rapporteren in het accountantsverslag. Deze correctie past ruimschoots binnen de marge voor de goedkeuringstolerantie (ruim € 3 mln.).

<u>Inkoop en aanbestedingen</u>
Op het gebied van inkoop en aanbestedingen heeft de accountant een rechtmatigheidsfout geïdentificeerd van circa € 0,4 miljoen. Deze rechtmatigheidsfout betreft een doorwerkfout van voorgaande jaren. De accountant heeft geen aanvullende of nieuwe rechtmatigheidsfouten geconstateerd in boekjaar 2020.

<u>Grondexploitatie</u>
Met betrekking tot de grondexploitatie merkt de accountant het volgende op. Bij het project 'Railterminal en Mauritspark' is geconstateerd dat de renteberekening voor dit project € 67.000 te hoog is uitgevallen en de getroffen voorziening voor dit project ad € 1,2 mln. met datzelfde bedrag verlaagd kan worden. Gezien de omvang van het bedrag hebben wij de jaarrekening grondexploitatie niet gecorrigeerd. De accountant rapporteert dit als controleverschil in het accountantsverslag. De vrijval van het te hoog geraamde tekort valt in 2021 via de tussentijdse rapportage vrij ten gunste van de algemene middelen.

Daarnaast constateert de accountant dat de conform raadsbesluit van 9 juni 2020 geopende grondexploitatie voor de herontwikkeling van het voormalige V&D-gebouw niet voldoet aan de BBV-voorschriften (artikel 38 BBV). Het te ontwikkelen programma is onvoldoende hard om in 2020 al van een grondexploitatie te kunnen spreken. Deze aankoop is derhalve verantwoord onder de materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

Voorstel 2 – Geheimhouding jaarrekening 2020 grondexploitatie / Ensia assurance rapport
Op grond van artikel 25 lid 3 wordt gevraagd de geheimhouding op de jaarrekening bouwgrondexploitatie 2020 en het Ensia rapport te bekrachtigen.

Het is evident dat de economische en financiële belangen door het overleggen van alle gegevens inzake grondexploitaties e.d. in ernstige mate worden geschaad. Voortijdige informatieverschaffing door de gemeente tijdens de fase van onderhandelingen over bijvoorbeeld het sluiten van contracten, kan veelal leiden tot verzwakking van de onderhandelingspositie van de gemeente. Voortijdige informatieverschaffing zal eveneens kunnen leiden tot een verbetering van de onderhandelingspositie van derden. De geheime jaarrekening grondexploitatie ligt ter inzage bij de griffie.

Het Ensia assurancerapport met de daarbij behorende collegeverklaring hoort als bijlage bij de jaarstukken 2020. ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) heeft tot doel het verantwoordingsproces over informatieveiligheid te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke Planning & Control-cyclus. De geheimhouding heeft betrekking op de beperking in gebruik en verspreidingskring van het assurancerapport. In het rapport staan bedrijfsgevoelige gegevens met het risico dat bij openbaarheid van deze gegevens de informatieveiligheid in geding kan komen. Daarom heeft de steller van dit rapport het gebruik en verspreiding beperkt tot de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet. Het rapport mag niet worden verspreid aan of worden gebruikt door anderen. Door deze clausule is het rapport niet openbaar en mag het niet worden geplaatst op internet.

Voorstel 3 - Resultaatbestemming
Zoals eerder aangegeven, maken wij in het voordelig resultaat (€ 3,67 mln.) onderscheid in het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering (€ 1,54 mln.) en het resultaat als gevolg van Covid-19 (€ 2,13 mln.). Wij stellen voor het voordelig resultaat Covid-19 voor het risicoprofiel Covid-19 beschikbaar te houden. Met name vanwege de onzekerheid over de duur van deze pandemie en de betekenis daarvan op onze begroting.

Voor de bestemming van het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering doen wij onderstaande voorstellen:

Resultaatbestemming regulliere bedrijfsvoering *bedragen x € 1.000*	Bedrag
Resultaat voor bestemming	**1.541**
Bestemmingsvoorstellen:	
- Afdekking tekort Bouwgrondexploitatie	-122
- Storting verkoop niet-strategisch vastgoed in reserve incidentele taakstellingen vastgoed	-460
- Reservering teruggave BTW- Re-integratieactiviteiten	-260
- Afwikkeling resultaat Tozo 2020	-80
Saldo bestemmingsvoorstellen	**-922**
Resultaat na bestemming	**619**

Onderstaand lichten wij de bestemmingsvoorstellen nader toe.

Bouwgrondexploitatie
Het tekort op de algemene reserve grondexploitatie bedraagt € 122.000. Tekorten / overschotten in de algemene reserve grond-exploitatie verrekenen wij conform ons grondbeleid/ kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing met de algemene middelen.

Storting verkoop niet-strategisch vastgoed
Wij stellen voor het verkoopresultaat op de verkoop van vastgoed ad € 460.000 toe te voegen aan de reserve 'incidentele dekking taakstellingen'. Hiermee geven wij invulling aan het door de raad vastgestelde herstelplan begroting 2018 waarin is aangegeven dat de structurele ombuiging vastgoed van jaarlijks € 250.000 wordt ingevuld door boekwinsten op de verkoop van panden. In de toelichting op het herstelplan is overigens aangegeven dat boekverliezen uit de verkoop van activa worden afgedekt uit genoemde reserve. Kortom dit voorstel past binnen eerdere besluitvorming door de raad en is in overeenstemming met onze begrotingskaders. Deze zien immers toe op het borgen van sluitende jaarschijven en structureel begrotingsevenwicht. Het invullen van de ombuigingsopdrachten maakt hier onderdeel van uit.

Reservering teruggave BTW Re-integratieactiviteiten
In de begroting 2021 hebben wij de teruggave van de BTW op re-integratieactiviteiten geraamd. De fiscus heeft deze teruggave eind 2020 geëffectueerd. Op basis van verslaggevingsprincipes moeten wij deze teruggave in 2020 verantwoorden. Dit betekent dat wij de teruggave in de begroting 2021 moeten aframen. Om te voorkomen dat dit een nadeel voor ons begrotingssaldo in 2021 oplevert, stellen wij voor de ontvangen teruggave van € 260.000 over te hevelen naar 2021. Hiermee kunnen we genoemde correctie van de raming in 2021 – te verwerken in de 3de rapportage – opvangen.

Afwikkeling resultaat Tozo 2020
De afwijking van de definitieve Tozo cijfers ten opzichte van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening zijn opgenomen, bedraagt slechts € 80.000 nadelig. Gezien de geringe omvang is met de accountant afgesproken om de jaarrekening niet meer aan te passen. Deze correctie verwerken wij in de 3de rapportage 2021. Om dit budgettair neutraal in 2021 te kunnen verwerken stellen wij voor genoemd bedrag van € 80.000 te reserveren en in 2021 in te zetten als dekking voor de correctie.

Resultaat na bestemming
Wij stellen voor het saldo na resultaatbestemming ad € 619.000 passend binnen onze begrotingskaders toe te voegen aan de algemene reserve.

Voorstel 4 - Jaarrekening 2020 grondexploitatie
Het tekort op de algemene reserve grondexploitatie bedraagt € 122.000. De dekking van dit bedrag uit de algemene middelen maakt onderdeel uit van de resultaatbestemming – voorstel 3. Daarnaast stellen we voor binnen de algemene reserve (naast de in 2019 geoormerkte middelen ad € 596.000) een bedrag ad € 79.000 te oormerken voor het eventuele verlies uit de grondexploitatie Holtum Noord III. Dit totdat de ondertekening van de anterieure overeenkomst heeft plaatsgevonden alsmede het onherroepelijke nieuwe bestemmingsplan en 2e herziening exploitatieplan Holtum Noord III door de raad is vastgesteld. Na invulling van deze voorwaarden is voornoemd bedrag vrij aanwendbaar.

Daarnaast stellen wij de volgende mutaties in de voorziening BIE (bouwgrond in exploitatie) voor, resulterend in een verhoging per ultimo 2020 ad € 1,02 mln. Dit is als volgt opgebouwd:

- voorziening BIE bedrijvigheid en kantoren € 914.000
- voorziening BIE overig € 105.000

Voor een specificatie per project verwijzen wij naar de jaarrekening 2020 grondexploitatie (tabel op blz. 33).

Voorstel 5 - Voorziening verplichting liquidatie Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC-ZL)
Eind 2020 is deze gemeenschappelijke regeling formeel geliquideerd. In het kader van deze liquidatie is een regeling getroffen voor de oplossing van personele kwesties. De kosten van deze regeling bedragen maximaal € 350.000 Dekking vindt plaats uit het restant aan liquide middelen van deze gemeenschappelijke regeling (€ 140.000) en een bijdrage van € 70.000 per deelnemer (Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen). Voor de afwikkeling van deze verplichting moet op basis van verslaggevingsvoorschriften (BBV) een voorziening worden gevormd. Deze voorziening wordt nu gevormd voor genoemd bedrag van € 350.000.

Wij voeren het administratief beheer over deze voorziening en dragen zorg voor de financiële afwikkeling van de regeling inclusief de verrekening met de gemeenten Heerlen en Maastricht. Ons aandeel in de vorming van de voorziening ad € 70.000 is gedekt binnen de beschikbare budgettaire kaders voor de liquidatie.

Financiën
De financiële consequenties van de resultaatbestemming zijn uitgewerkt in een begrotingswijziging.

Duurzaamheid
Duurzaamheid heeft in de p&c-cyclus met name een relatie met opgave 7 'Financiën duurzaam op orde' uit het coalitieakkoord Samen Duurzaam. Deze opgave heeft betrekking op het realiseren van een sluitende begroting en meerjarenraming en het borgen van structureel begrotingsevenwicht. Om onze financiën duurzaam op orde te houden, hebben wij passend binnen onze begrotingskaders het saldo van het jaarrekeningresultaat na bestemming van € 619.000 toegevoegd aan onze algemene reserve. Verder zijn er geen fysieke maatregelen met betrekking tot duurzaamheid van toepassing op dit raadsvoorstel.

Inclusie

De jaarstukken 2020 gaan niet over bereikbaarheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid van gebouwen en diensten. Voor zover het betrekking heeft op begrijpelijkheid streven wij er naar de financiële tabellen en teksten in de jaarstukken 2020 en jaarrekening 2020 op hoofdlijnen zo eenvoudig mogelijk en consistent te presenteren. Op deze wijze streven wij er naar de documenten voor iedereen toegankelijk te maken.

Planning

De raadsbehandeling vindt als volgt plaats:

Op 10 juni aanstaande worden om 18.30 uur via Teams de jaarstukken 2020 ambtelijk aan de raad toegelicht. Het stellen van technische vragen vindt plaats via een schriftelijke vragenronde. Voor het indienen en beantwoorden van technische vragen stellen wij de volgende planning voor:

- Dinsdag 22 juni (10.00 uur): uiterste datum indienen gebundelde vragen door raadsfracties;
- Vrijdag 25 juni (17.00): aanbieding beantwoording via de griffie aan de gemeenteraad.

De antwoorden zijn dan beschikbaar voor de 1ste raadsronde.

Zowel de ambtelijke toelichting, technisch vragenronde als de raadsbehandeling - in de raadsrondes en raadsvergadering - vindt gecombineerd plaats voor de jaarstukken 2020 en de 2de rapportage 2021.

Datum	Actie	wie
10 juni	- Digitale aanbieding jaarstukken 2020 - Ambtelijke toelichting jaarstukken 2020	Financiën
17 juni	Toelichting accountant op de controlebevindingen	Commissie B&V
22 juni	Uiterste datum indiening technische vragen, gebundeld per raadsfractie	Raadfracties
1 juli	Raadsronde – beeldvorming	Griffie, Raadsfracties
8 juli	Raadsronde – oordeelsvorming	Raad
13 juli	Raadsvergadering – besluitvorming	Raad

Bijlagen

- Jaarstukken 2020
- Bijlage addendum Tozo jaarrekening 2020
- Jaarrekening 2020 op hoofdlijnen
- Accountantsverklaring en – concept accountantsverslag*
- Boardletter
- Ter inzage: jaarrekening grondexploitatie 2020
- Ter inzage: Ensia rapport

**De accountantsverklaring en het definitieve accountantsverslag wordt na de toelichting in de commissie B&V op 17 juni door de accountant verstrekt en aan de gemeenteraad aangeboden,*

Gemeente Sittard-Geleen

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Gerrie Bruijn, de Telefoon : 06 526 91 566 E-mail : gerrie.debruijn@sittard-geleen.nl Cluster: Concern Portefeuillehouder: J.G.L.M. Buhler	Reg. nummer : 2762009 Reg. datum : 03 juni 2021 Reg.nummer(s) bijlagen :